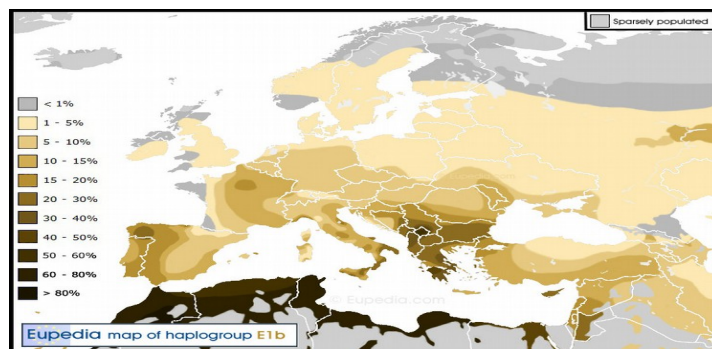

Генетичні дослідження виділили так званий «маркер берберів» - гаплогрупу E1b1b, яка зустрічається не тільки в Африці (Східна, Північна і Південна), але й в Європі (Південно-Східна і Південна) і Західній Азії. Серед корінних амазигів чимало рудоволосих, білошкірих людей з блакитними або світло-карими очима.

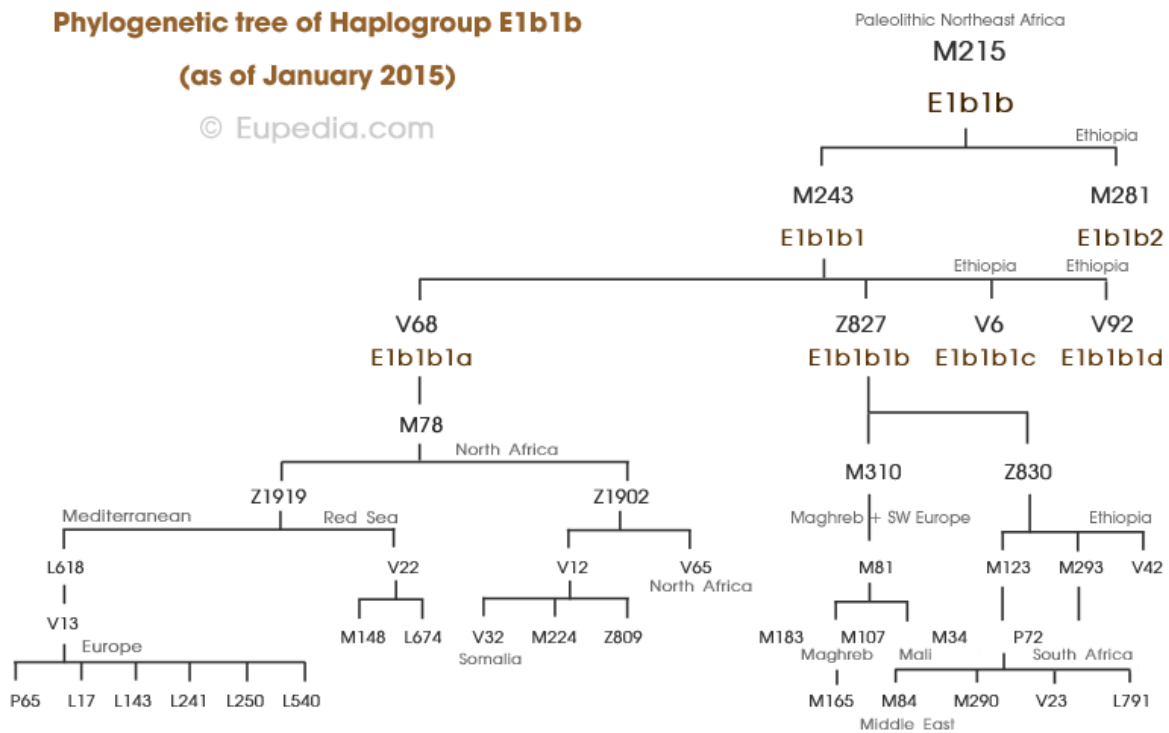
Наприклад, міс Алжир 2013, дружина короля Йорданії Мухаммеда VI-ого, всесвітньо відомі "французи" - співачка Едіт Піаф та футболіст Зінедін Зідан. А ще, ряд останніх досліджень відкрили світу цікаві факти: німецький фюрер Адольф Гітлер, італійський живописець Мікеланджело Караваджі, Наполеон Бонапарт та 36-й президент США Ліндон Джонсон - усі вони мали гаплогрупу E1b1b.

Phylogenetic tree of Haplogroup E1b1b

(as of January 2015)

© Eupedia.com

Італійський генетик *Луїджі Лука Каваллі-Сфорца* (Luigi Luca Cavalli-Sforza) та американський антрополог *Карлтон Стівенс Кун* (Carleton Stevens Coon) прийшли до висновку, що білі люди приходили в Північну Африку кілька разів в період з 30 до 8 тис.років тому. Спочатку з Євразії, а потім з Близького Сходу. Кун впевнений, що *амазиги-бербери проживають на території Північної Африки, принаймні, 15 тис. років.*

Деякі дослідники, наприклад *Ідір Амара*, називають берберів *прямими спадкоємцями протосередземноморського типу людини*, територія яких простягалась від Канарських островів уздовж південного берега Середземного моря і до єгипетського оазису Сіва - на сході, і до річки Нігер - на півдні. Згідно з іншою версією, бербери мають єдині корені з **іберами** - народом, що жив на території сучасної Іспанії, приблизно з III-го тисячоліття до нашої ери. Згідно з гіпотезою Ф.Родрігеса Рамоса, предки іберів були автохтонним населенням Іспанії (Галісія), а вторглися на півострів разом з хвилею *кельтської міграції*, звідси ще одна назва цих племен - **кельтібери**.

Також ібери в античних джерелах - етнічна назва східно-грузинських племен, що жили на території Іберії (регіон Картлі, Східна Грузія). Чимало істориків та лінгвістів на підтвердження цього висновку наводять лінгвістичну схожість *берберської і іберо-кавказьких мов*.

Поселення амазигів розташовані переважно в гірській місцевості, де їх будинки ховаються в зелені річкових долин або стоять на схилах гір, побудовані з червоного місцевого каменю або є просто мазанками з такого ж кольору глини.

Серед численних берберських племен можна виділити основні:

- **Амацирги** - проживають в північному Марокко, на крайній північно-західній береговій смузі материка і найпівнічнішу частину Атласу до провінції Телла.
- **Туареги** - народ групи берберів, що живе в Нігерії, Малі, Буркіна-Фасо, Лівії та пустельних районах Алжиру,
- **Шиллу** - народ в південному Марокко, займає частину великої рівнини вздовж Ум-ер-Ребіа і Тензіфт, частина південного Атласу до крайніх розгалужень його на березі Атлантичного океану.
- **Кабіли** - народ в Алжирі, одна з найбільших берберських груп (з кабілів найбільш відомий Зінедін Зідан).

- **Шауйя** - народ в Алжирі, населяє Орес (2325000 чоловік). Головне місто - Батна. Відомі представники - Масинісса, аль-Кахін і Ламін Зеруаль - 4-й президент Алжиру).
- **Бербери Сахари**, населяють пустелі, живуть, розділені величезними просторами. Найбільш відомі з них: народність бені-мезаб, або мозабіти.

Спірним залишається питання про приналежність до берберів гуанчей, частково вимерлого, а частково асимільованого іспанцями корінного населення Канарських островів.

На протязі усієї історії, араби відтісняли біле корінне населення вглиб континента у пустельні і гірські райони, насильно ісламізували і асимілювали, нав'язуючи міжетнічні шлюби. Хоча амазиги зіграли вирішальну роль у боротьбі за незалежність від французьких колонізаторів (1954-1962 роки) і арабські

сподвижники обіцяли їм культурні права в незалежному Алжирі, **берберська культура протягом уже майже 50 років ігнорується і знищується.** Тож амазиги законно вважають себе **жертвами етноциду - навмисного знищення їх мови і культури.** І дійсно, алжирська влада систематично присікає будь-яку ініціативу щодо збереження амазигських мов. Так, судовим рішенням вони заборонили засідання *5-го Всесвітнього конгресу Амазигів (Conseil Mondial Amazigh)* в Кабілії у липні 2008 року. 3 серпня 2009 року в адміністративному центрі Кабілії Тізі-Узу були арештовані президент Всесвітнього конгресу Амазигів і вісім провідних представників амазигських організацій, що мають міжнародну популярність.

Берберська мова, яка походить від **древньолівійського письма**, ділиться на два типи, а вірніше на дві абетки - [тамазиг і тифінаг](#), та існувала вже в період ранньої античності. Вона має свою оригінальну графіку, збережена серед племені **туарегів** і має чітко виражені геометричні форми. У тамазиг є своя вельми складна і заплутана історія. Фактично втративша свою писемність і довгий час ніде не вивчаючись, берберська мова довгі століття переходився у своєму головному пристанищі - **родині, передаючись від покоління до покоління, з уст в уста.** Розрізняють три основних усних діалекти берберської мови - *зената, масмуді і санхаджа.*

Берберский ковер с алфавитом тифинаг

Алфавит тамазигхт

ΣΓΛοι◌|, οΚΚ◌| Γο ΗΗοι ††ΗοΗ◌| Λ ΣΗ◌ΗΗΣΣ◌| ΓΘοΠοι ΛΣ
 ΗΛΠ◌QΓο Λ ΣΣЖ◌OЖοι-Υ◌O Θ◌| †οΓΘοΚΠΣ† Λ ΗοV◌◌H ◌
 Σ◌Θ◌◌ЖΚ οΛ-†ΣΗΣ †◌XΓο†† XοO οΘ◌|.

copyright (c) ? (?).

Алфавит тифинаг (новый)

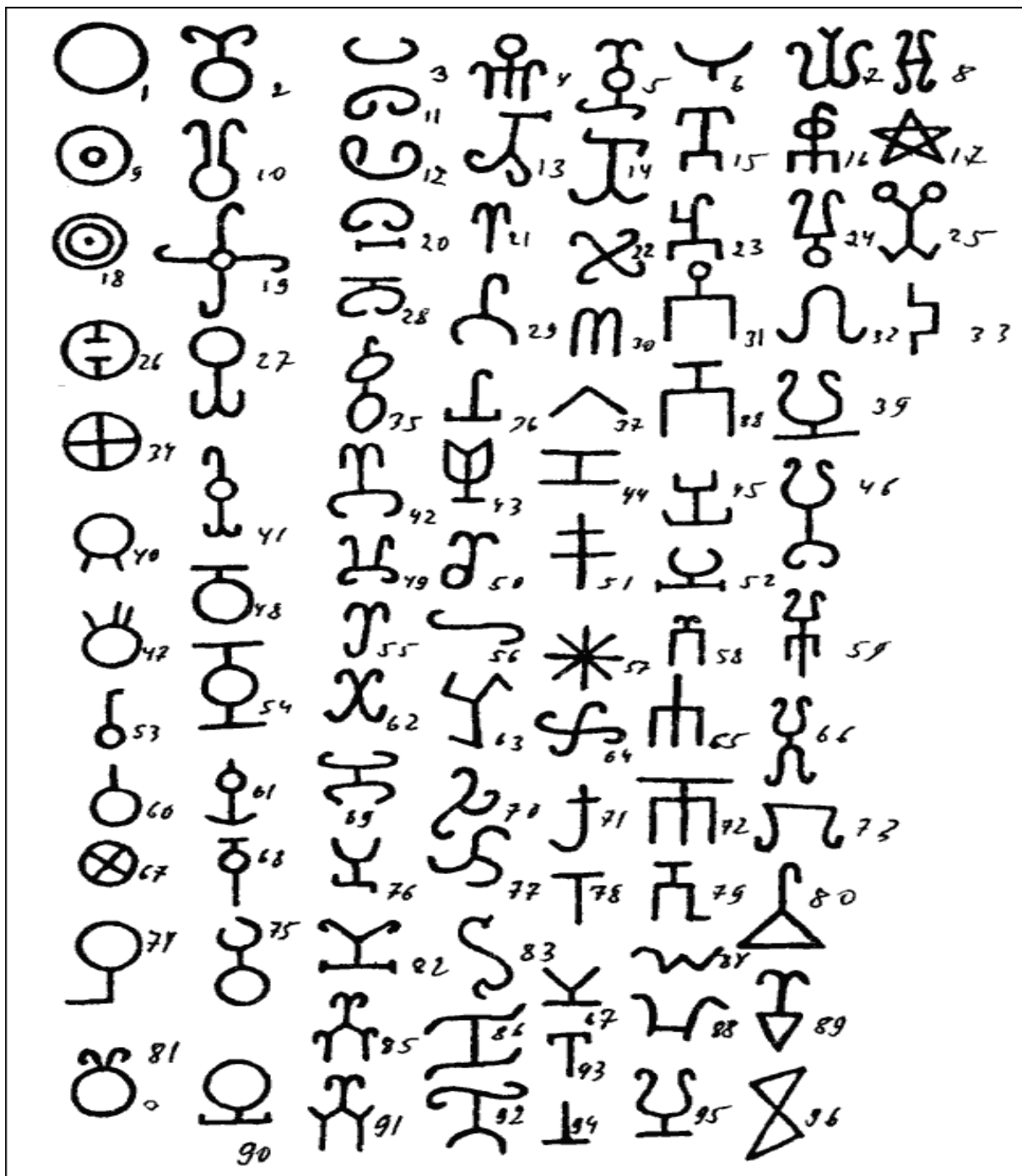
ο	Θ	X	X ^υ	Λ	E	◌	Ж	Κ	Κ ^υ	Φ
ya	yab	yag	yag ^w	yad	yad	yey	yaf	yak	yak ^w	yah
a	b	g	g ^w	d	ɖ	e	f	k	k ^w	h
[a]	[b]	[g]	[g ^w]	[d]	[ɖ]	[e]	[f]	[k]	[k ^w]	[h]
Λ	Ϡ	X	V	Σ	I	H	Γ	I	◌	O
yah	yae	yax	yaq	yi	yaj	yal	yam	yan	yu	yar
h	ε	x	q	i	j	l	m	n	u	r
[h]	[ε]	[x]	[q]	[i]	[j]	[l]	[m]	[n]	[u]	[r]
Q	Υ	Θ	Ø	C	†	E	Π	Σ	Ж	Ж
yar	yagh	yas	yaş	yac	yat	yaɾ	yaw	yay	yaz	yaz
r	gh	s	ş	c	t	ɾ	w	y	z	z
[r]	[ɣ]	[s]	[ṣ]	[ʃ]	[t]	[ɾ]	[w]	[j]	[z]	[ẓ]

copyright (c) ? (?)

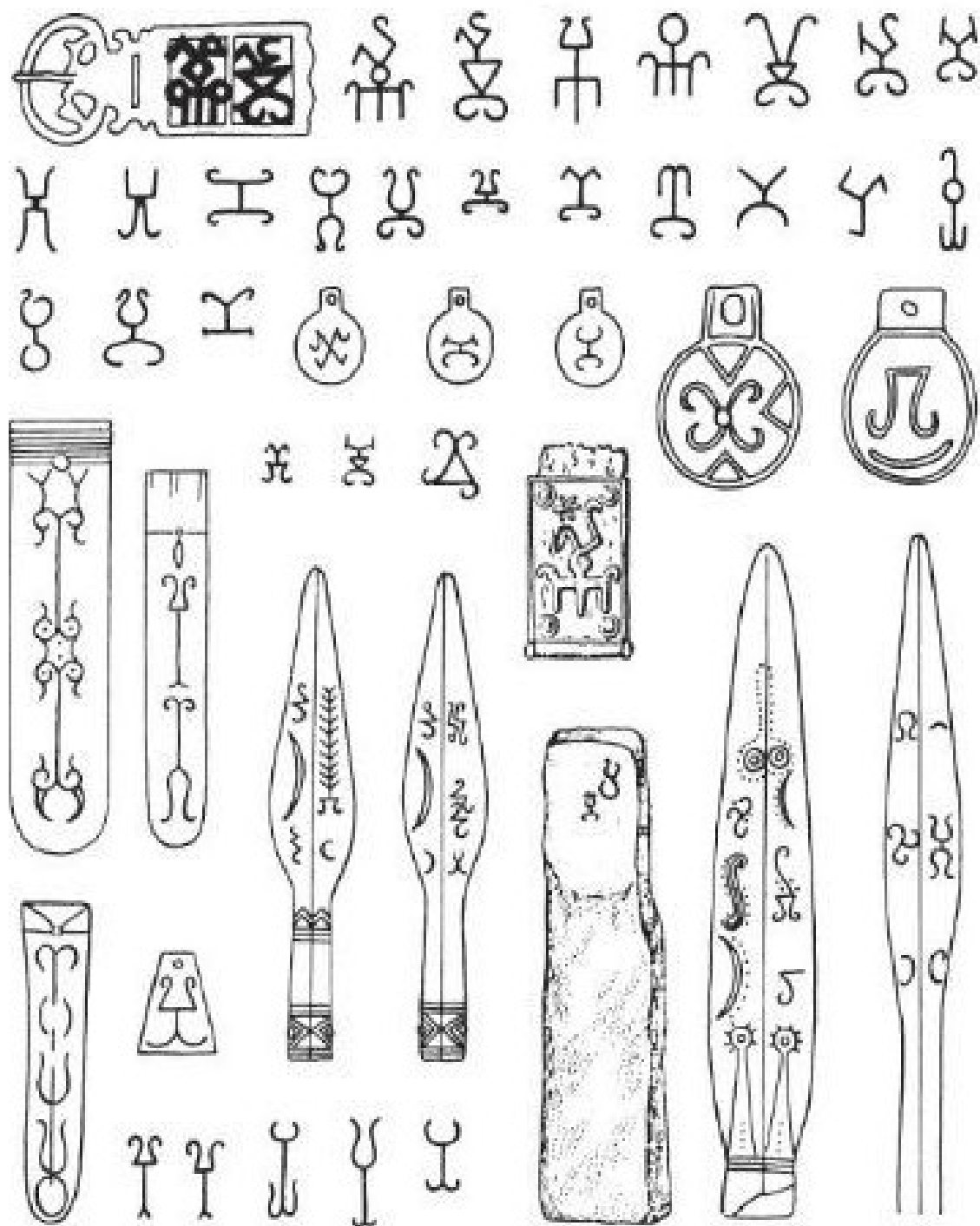
Якщо уважно придивитися, то у даних абетках помітна як проторунічна (руна Зіг, Гебо та ін.) так і глаголічна писемність (Аз, Фіта, Слово та ін.), а також деякі кириличні літери, типу "Ж", "Е"...

На думку рунологів, подібне письмо існувало на теренах Північного Причорномор'я ще у II—I ст. до н. е. і являло собою набір знаків, які застосовувались у вжитку причорноморських та балканських племен.

До прикладу, сарматські знаки:

сарматы

Глаголица				Грече- ский курсив	Глаголица				Грече- ский курсив
название	зна- чение	позд- нейшая	древ- нейшая		назва- ние	зна- чение	позд- нейшая	древ- нейшая	
Az	a	𐌰 𐌱	𐌱 𐌲	𐌱 𐌲 𐌳	Uk	u	𐌹 𐌺	𐌹 𐌺	00 = 00
Buki	b	𐌶	𐌶 𐌷	𐌶 𐌷 𐌸	Fert	f	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀	𐍀
Vedi	v	𐌽	𐌽 𐍁	𐌽 𐍁 𐍂	Kher	x	𐌾 𐌿	𐌾 𐌿	𐌸 𐌹 𐌺
Glagol	g	𐌺 𐌻	𐌺 𐌼	𐌺 𐌻 𐌼	O	ö	𐌾	𐌿 𐍀	𐍀 𐍁
Dobro	b	𐌶	𐌶 𐌷	𐌶 𐌷 𐌸	Sha	sh	𐌿	𐌿 𐍀	𐍀 = 𐍀𐍀
Est	e	𐌶 𐌷	𐌶 𐌷	𐌶 𐌷 𐌸	Shta	sht	𐌿	𐌿 𐍀	𐍀 = 𐍀𐍀𐍀
Zhivete	zh	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 - 𐍀	Tsi	ts	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 = 𐍀𐍀
Zelo	dz	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Tsherv	tsh	𐌿	𐌿 𐍀	𐍀 = 𐍀𐍀𐍀
Zemlya	z	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 - 𐍀	Djerv	dj	𐌿	𐌿 𐍀	𐍀𐍀 = 𐍀𐍀
Izhe	ê	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yet	ye	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿𐍀 = 𐌿𐍀+𐌿
I	y	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿-𐍀 𐌿-𐍀	Yu	yu	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿𐍀 = 𐌿𐍀
Kako	k	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yer	ö e	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿𐍀 = 𐌿+𐌿
Lyudi	l	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yery	y	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀	𐌿+𐌿+𐌿
Muislite	m	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yerek	ë i	𐌿	𐌿	𐌿+𐌿
Nash	n	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Es	eng	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐌿-𐌿
On	o	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yes	yeng	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿-𐌿+𐌿
Pokoy	p	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	As	ong	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿+𐌿+𐌿
Reci	r	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Yas	yeng	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿+𐌿+𐌿
Slovo	s	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Thita	θ	𐌿	𐌿	𐌿
Tverdo	t	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿 𐍀 𐍁	Izica	ü	𐌿	𐌿 𐍀	𐌿+𐌿=𐌿+𐌿

Знаки		Буквы глаго- лицы	Знаки на пломбах и печатах	Знаки на древнерусских изделиях, кирпичах, монетах, прясли- цах, в календарях и рукописях	Значение	
Кипра	При- черно- морья				графем Кипра	букв глаголицы
Ж Ж !'	Ж Ж Ѱ	т Ѱ	Ж	Ж Ж Ж Ж	a	аз
Р	У Е	Е	У У	У У Е Р Ч	bi	буки
л(ж V	V	V	V	W Ж I W	va, fa	веди
↑ ↑	↓ ↑	↓, ↓	↑ ↑	↓ ↑ ↑ ↑	ga, ka, ha	глаголь
Л П П	Л П	Л Л	⊕	Л П П П	ti, di, to	добро
К К Ж Е	Е Е	Ж	Е К	У ⊕ К Ж	e	есть
У	У Ж Ж	Ж Ж	Ж	У У У У	sa	живете
У	У ϕ	ϕ	У	У ϕ ϕ ϕ	sa	земля
Х	Х	У	Х	⊗ Х Х *	i	и
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Δ		иже
Δ З З Σ	Δ ϕ Z	Ѧ Z	Р Z	Δ Х У У	ja, je	иже
П	П	П П	П П	⊕ П П П	ko, go, ho	дervь
Ж Ж	~	Ж	V	⊕ V У V	ka, ki	како
+ Ж Ж	+ Ж Ж	Ж Ж	Ж	+ + + Ж	lo, le	люди
У М	У М	⊕	Ж	⊕ М У М	mi	мыслете
Т	Т, Р	Ж	Т Р	Т Т Т	na	наш
У, I Ж У	V У	Ѧ	т-у у	У У У У У	o, vo	он
± Ж ±	Ж Р	Т	Ж Р	Ж Г Ж Ж -	pa	покой
Ж I	Ж ϕ	Ѧ	Ж	⊕ ϕ	ra	рцы
⊕ ϕ	Ж	Ж Ж	Ж Ж	⊕ ϕ ϕ ϕ	Ji	слово
т-т-т	~	~	Ж	⊕ Ж Ж Ж	ta, tu	тverдо
	⊕	Ж Ж				ук
Ж Ж	Ж	Ж	Ж	⊕ ϕ Ж	ho, go, kc	х
т-т	С С	⊕	Т	⊕ ↓ ↓ ⊕	vo, o	от
У	У	У	У	У У У У	sa	цы
У	У	У	У	У У У У	te	червь
У	Ш	Ш	Ш	У III У Ш	se	ша
		Ш Ш				ща/шт/
Ж	Ж	Ж	Ж	У Ж Ж Ж	o	ер
Ж Ж	В Р	Ж	Ж Ж	У Ж Ж Ж	e	ерь
Δ	Δ	Δ	Δ	Δ Δ V Ж	ja	ять
У Ж	У	У	У	У Ж У У	u	ю
Ж Ж Ж	Е	Ж Ж	Ж	У ϕ Ж	pi	юс малый
Ж	Ж	Ж	Ж	У Ж Ж Ж	po	юс больш.

Досі берберську мову забороняється використовувати у школах та офіційних закладах, правителі держав не хочуть

проводити розкопки і вивчати історію берберів. Берберам не слід знати своє минуле. Вони повинні працювати і підкорятися арабам. Зі шкільної парти їм внушають, що до приходу арабів жодного минулого у них не було: жили в печерах, як первісні люди, напівзвірі, писемності не було, в бога не вірили. Але, незважаючи на це і практично поголовне прийняття ісламу, амазигам чудом вдалося зберегти свою мову, свій менталітет, свою культуру і спосіб життя. Цікаво, що у їх абетці літера "Ж" не тільки пишеться, як у слов'ян, але й вимовляється так само.

Визнаний дослідник культурної спадщини берберів, *Салем Шакер*, виділяє кілька причин історичної «живучості» берберських мов, найважливішими з яких вчений вважає наступні:

1. Географічні умови. Ізольованість гірських районів чинила об'єктивні перешкоди іноземному проникненню, тоді як прибережні зони і передсахарські рівнини, в силу причин природничо-географічної властивості, дуже рано підпали під владу і вплив нової культури, її мови та релігії.

2. Система експлуатації землі і господарювання. Берберські говори поширені в регіонах традиційного сільського укладу, де господарське життя засноване на простому відтворенні або повній самозабезпеченості. Нерідко бербери є власниками землі, навіть якщо існує принцип колективного управління та землекористування. У той же час арабська мова використовується переважно в районах, де розвивалося кочове чи напівкочове суспільство, притому що кровна спорідненість грає більш важливу роль у його житті, ніж спільне користування землею. У першому випадку мова йде про громади, прив'язані до землі, яку вони обробляють. А у другому - про групи людей, в традиційному уявленні яких «спільне» означало «родове»

3. Соціальна структура. Сегментарність (термін Е. Геллнера) берберських громад розглядалася як засіб їх захисту від проникнення зовнішніх впливів і чужорідних елементів. Однак подібна структура могла викликати неоднозначну реакцію: з одного боку, вона була здатна стати фактором опору чужорідного проникненню в районах сільського укладу, а з іншого -

допомагала арабам захоплювати території скотарських господарств.

4. Політичні традиції. Більшість берберських районів з давніх пір протистоять центральній владі. Це, однак, не стільки військове протистояння, скільки високий опір берберської культури усіляким зовнішнім впливам, у тому числі цивілізаційним. Бербери переважали, зокрема, в т.зв. «Країні левів» (біляд ас-сіба), яка політично не підкорялася султанам, визнаючи лише їх релігійний авторитет, та й то не завжди. Вплив державної адміністрації на повсякденне життя берберів реально поширюється лише на урбанізовані частини країни, де переважає арабська мова, тоді як в берберських поселеннях традиційна культура як і раніше залишається домінуючою.

Як зазначалось вище, амазиги споконвіку були землеробами, а тому зберегли **традицію саме древніх аграрних свят і церемоній**, що відзначаються за сонячним, а не місячним, як у арабів, календарем. Ці свята тісно пов'язані з днями *Зимового і Літнього Сонцестояння* - днями, важливими для кожного орача. Як повідомляє В.В. Орлов у своїй книзі «Поклонение силам природы в магрибинском «народном исламе» (XVIII-XIX вв.): *"Так, в околицях Танжера обрядові аграрні ігри були, зазвичай, приурочені до періоду жнив і полягали в наступному: жінки племені робили з соломи ляльку, що символізувала «наречену»*

дозрілого хліба і виставляли її в полі. Потім група общинників здійснювала «наліт» на поле і викрадала ляльку, а інша група забирала її і з пошаною повертала на місце. Таким чином члени племен зображували весільний звичай умикання нареченої і свідчили свою повагу «нареченому»-урожаю ..."

На день *Літнього Сонцестояння* амазиги **запалюють багаття**, приносять злакові культури в жертву богам, ритуально обливаються водою, створюючи священний союз вогню і води (наше Купала), а в приморських районах відбуваються масові купання для умилювання духів води і очищення душі. Є у них і священні гаї, і священні дерева, котрі вони прикрашають строкатими клепками (наше "Деревце"). Цікаво, що новий рік

вони відзначають 13 січня щороку і своє літочислення ведуть від **950 року до н.е., коли лівійські царі вперше очолили Єгипет.** Архаїчний берберський календар є по-суті сільськогосподарським календарем, у якому враховували положення зірок і планет, щоб відобразити і регулювати сезонні зміни й діяльність на землі, такі як оранка, посів і жнива; щоб забезпечити максимальну користь і процвітання для всієї громади. Отож, можна стверджувати, що перед нами цивілізація справжніх хліборобів-аріїв, сонцепоклонників.

Світлина з берберського обряду.

Хліб як Сонце. Кругла паляниця нагадувала сонце і була символом сонця, яке вишановували амазиги.

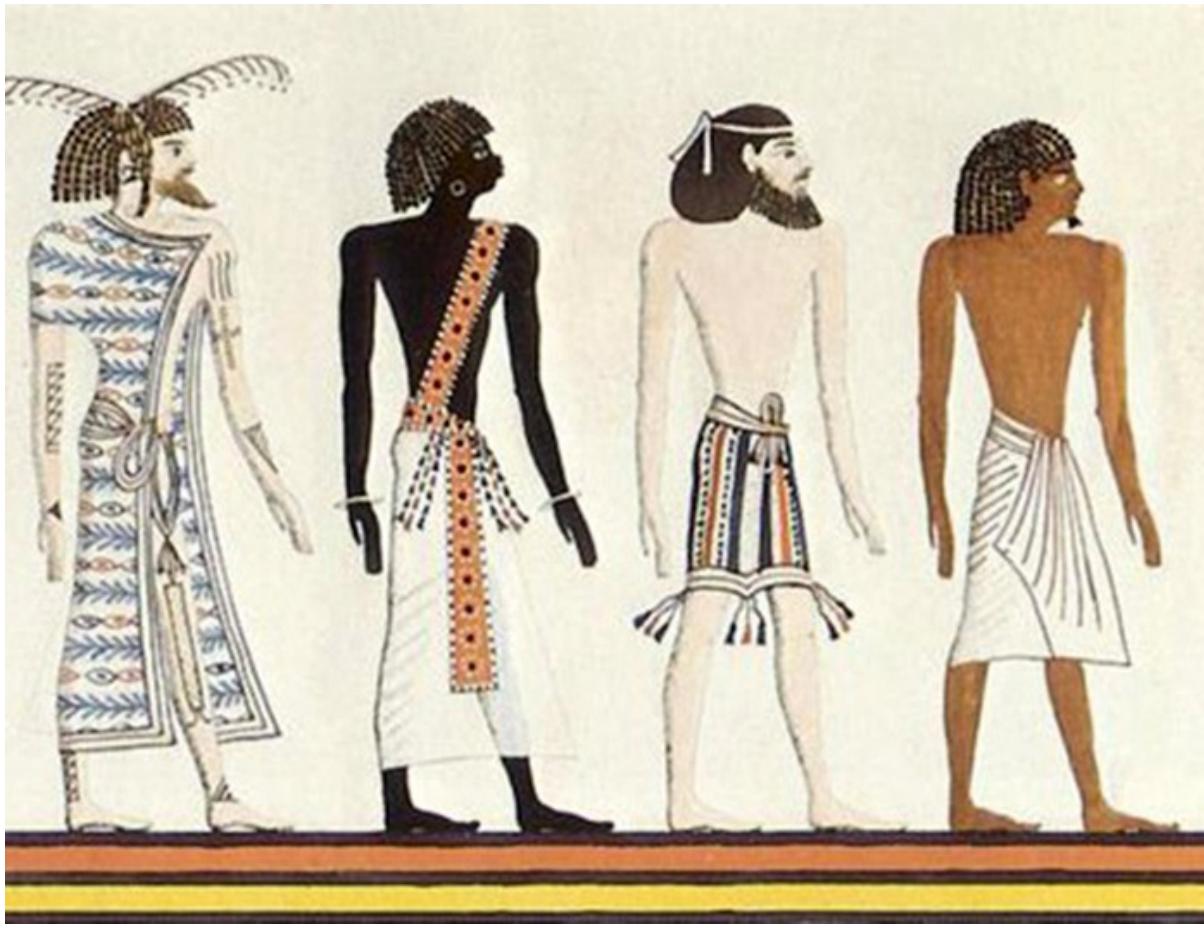
Та тісто стає хлібом не відразу. Його спочатку мелять жорнами, місять кулаками, печуть на вогні.

Вогонь як Сонце. Вогонь, поглинає хліб, щоб народити його знову.

Жертвоприношення вогню як своєрідний акт творення, в основі якого лежить безперервний цикл.

На сьогодні, залишилося надто мало джерел і свідчень про походження **амазигів-берберів**, що загалом і не дивно, враховуючи кількість завойовників, які хвилями накочували на цей древній народ. Їх часто звуть нащадками іншого стародавнього племені - **лівів** (не плутати з арабами-лівійцями), які мешкали на захід від долини Нілу. У зв'язку з цим буде цікавим розглянути варіант появи самої назви «ліві», теж екзоетноніма. Єгиптяни називали цих людей «народ РАбу» - «ті, що поклоняються Сонцю» і зображали їх, як людей з білим кольором шкіри, татуюваннями, страусовим пір'ям на голові і опущеною на скроню косою. "Рабу" вимовлялося і як "ребу" (rbw, rbj), потім - "лебу", а потім - "лібу" і, нарешті, - "ліб", "лів". Проте, що лівійці були білої раси, свідчать єгипетські зображення і мозаїки «римських» вілл в Марокко, Лівії та Тунісі (Кірене,

Лептіс-Магне і Сабрате). Слід зазначити, що один із амазигів-берберів став римським імператором Септимієм Севером.

На малюнку перший зліва, зі спадаючим оселедцем - лівієць.

Зображення з гробниці Сета I.

Єгиптяни також розповідали і про битви з племенами *войовничих жінок* (зберігся папірус епохи Рамзеса II (1279-1213 рр до н.е.)). Мало кому відомо, але крім широко відомих **причорноморських амазонок**, існували й їхні посестри - **лівійські амазонки** - плем'я білявих і блакитнооких жінок-воїв. Являє безумовний інтерес, що сама назва «амазонки» співзвучна самоназві берберів «амазиги». Найперша згадка про амазонок міститься в «Іліаді» - поемі Гомера про Троянську війну (14 ст до н.е.). У ній троянський цар

Пріам згадує, що бачив битву амазонок проти фригійців. У цій війні амазонки виступали на боці троянців проти греків. Гомер говорить, що ці жінки билися, «як мужам подібно».

Про них розповідав і *Діодор Сицилійський* (90-30 рр до н е.), давньогрецький історик і міфограф, який у свою чергу переказував міфи, записані іншим давньогрецьким міфологом - *Діонісієм Скитобрахіоном* (жив в Олександрії в середині 2 ст до

н.е.). Він говорив, що *найдавніше Амазонське царство розташовувалося в Лівії*, але воно зникло задовго до Троянської війни. Столиця цього царства знаходилася у північно-східній частині озера Шерги (Атлаські гори Алжиру). Південніше столиці, біля південно-східного берега цього озера були величні усипальниці і палацово-культові споруди амазонок в скелях. Найвідомішою амазонкою тих часів була **Міріна**. Під її проводом амазонки пройшли Єгипет і Аравію, підкорили Сирію, пройшли Малу Азію, де заснували ряд міст і святилищ: Міріна, Смірна, Мартезія, Отрера та ін. Міріна загинула з більшою частиною війська у Фракії (сучасна область на сході Балкан, розділена між Болгарією, Грецією і Туреччиною). Решта амазонок повернулися до Лівії.

Взагалі, у суспільстві берберів **жінка відігравала і відіграє неабияку, можна сказати, центральну роль**. Жінки були в старовину хранителями писемності і таємниць килимових візорів. Особливо вражає, що мати вождя могла накладати вето на будь-яке його рішення, якщо воно їй не сподобається. Найстрашнішою ганьбою для роду вважається образа жінки, матері, прародительки. Пригадаємо, як відомий футболіст *Зінадін Зідан* прямо на футбольному полі під час матчу відповів на образу його матері - завдав удару головою в живіт кривдникові. Тоді весь світ гадав, звідки такі манери? Річ в тому, що бербери не прощають

нікому образи свого роду. Особливо образу матері. **Мати, як і для слов'ян у давнину, так і для берберів - свята жінка.**

Як припускають науковці, білі народи могли з'явилися в Африці внаслідок якогось глобальних катаклізмів, таких як метеоритний дощ засуха чи потоп, про які ми з вами вже [неодноразово писали](#).

Близько 8-7 тис. років до н.е. пішла потужна міграція неолітичних племен, які були змушені покинути Батьківщину у пошуках інших місць, більш придатних до життя.

Зараз практично неможливо сказати про те, **який же світогляд побутував у древніх берберів-амазигів**. Занадто багато нашарувань відбулося в історії цього народу. Бербери-амазиги в стародавні часи вбирали в себе світоглядні елементи інших народів, як своїх сусідів, наприклад, нубійців і єгиптян, так і народів, які прийшли на їх землю - фінікійців і греків, і в свою чергу, впливали на вірування цих народів. Вони вшановували і єгипетського *Сета, Осіріса та Ізиду*, давши їм взамін **Нейт** - *богиню полювання і війни*. Крім того, вчені не можуть досі визначити, чий же все-таки *бог сонця Амон* - *єгипетський чи берберський*? Настільки важливу роль він відігравав в обох пантеонах. Фінікійці дали їм свого Баала, і він злився з берберським Амоном і став Баал-Хаммоном, фінікійська ж Астарта перетворилася на берберську **Таніт**. *Дочка Зевса Афіна, за словами Геродота, виявилася лівійського походження, як і його брат Посейдон*, про що говорилося вище. Лівійськими

виявилися *Ламія, Медуза, Горгони і Тритон*. Німфи Геспериди, що охороняють золоті яблука безсмертя, теж проживали в Лівії.

Геракл у боротьбі з лівійським богатирем Антесом.

Проте, є у амазигів і дещо, що не піддалося сторонньому впливу і наче застигло в часі. Це **берберський традиційний одяг**, прикраси та архаїчні орнаменти предметів народних промислів. Зупинимось на них детальніше

Як і будь-яке арійське плем'я, **культура амазигів сповнена любов'ю до всього створеного руками, до вишивки, мистецтва**. Їх національний стрій барвистий, складається з довгої верхньої сорочки, вишитої понизу і біля горловини, та широкого яскравого полотна-спідниці, яке обмотується навколо талії. У вишивці домінують переважають червоні, помаранчеві,

жовті тони. До речі, є ще одна версія, щодо етноніму "амазиги" - на думку лінгвістів, він тлумачиться як - *"червоний (красний), русявий"*.

В доповнення до костюму йдуть чудово виконані **традиційні прикраси**. Причому прикраси виготовляються звісно тими ж жінками. Гарні, важкі, ручної роботи, *виконані тільки зі срібла* або сплавів на його основі - бербери не дуже шанують золото, адже вважають, що воно є металом диявола і приносить нещастя. Іноді прикраси мають золотавий відблиск, але це досягається за рахунок включення в срібло невеликої кількості міді. Й справді, якщо зазирнути в історію, то що шукали різні завойовники, кровожерливі вбивці і царі-підкорювачі? Золото. Саме золота монета прийшла на зміну природним цінностям, таким як тканина, міх, зерно, які були важелями вартості. Золото принесло жадобу, рабство, соціальну нерівність, бідність і несправедливість. З того часу світом стали правити торгаші і блюдолизи, а золото перетворилося в кармічно небезпечний метал.

A photograph of a woman in traditional Kabyle attire, heavily adorned with silver and red jewelry. She wears a tall, pointed headdress (tchabba) covered in silver and red beads. Her necklace is a thick, multi-strand piece of silver and red beads. She has a large, ornate silver brooch (tassalit) on her chest. Her sleeves are wide and white with fringed edges. She wears a colorful, patterned skirt. The background is dark.

**les
bijoux
de
grande
kabylie**

par
henriette
camps-fabre

1019. DEBDOU (Maroc) - Jeune femme Juive

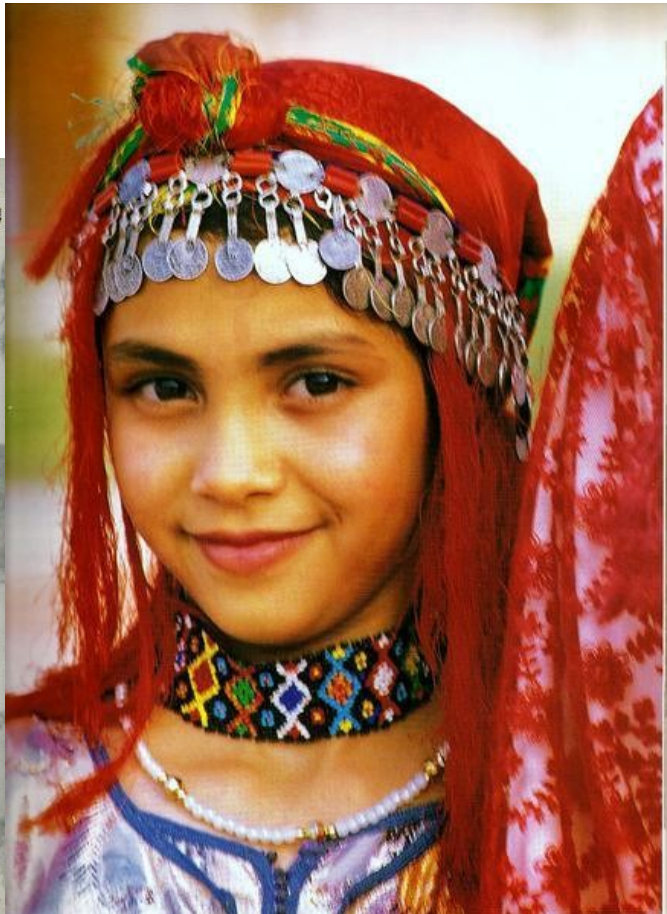

1017. DEBDOU (Maroc) - Femme Juive

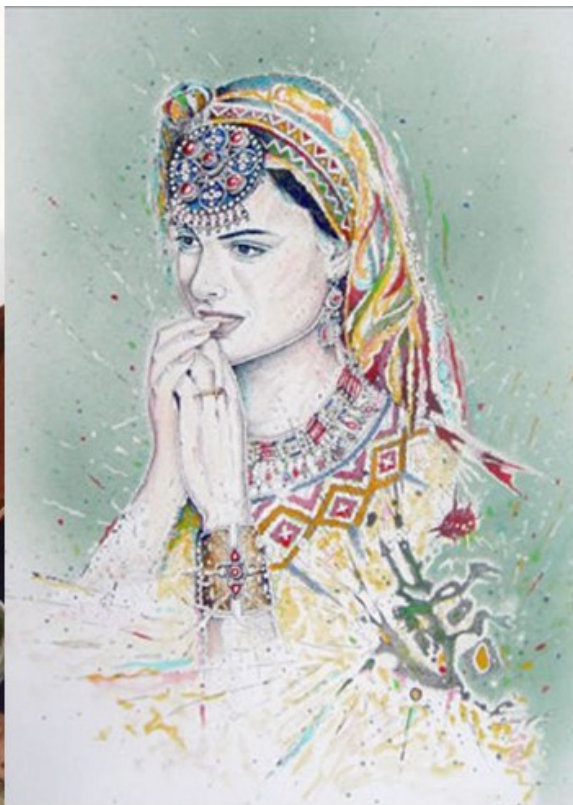
148
J. Geiser - Alger
Belle Fatma

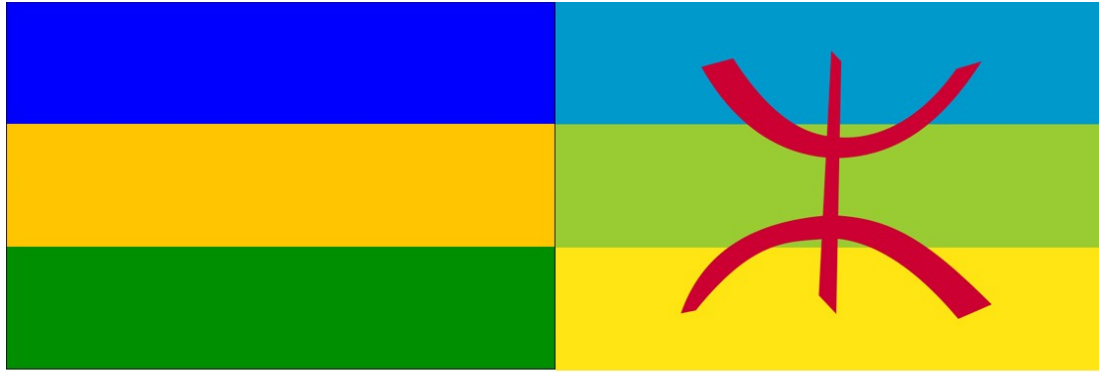
Переглядаючи світлини, вдивляючись в етнічні строї і костюми, часом, впізнаєш там, не то культурну приналежність Карпат (гуцули, бойки, лемки), не то Балкан (македонці, болгари, румуни, греки), не то традиційний одяг Київської Русі!

Здавалось б, фантастичні лемківсько-берберські паралелі. Але погляньте, яка схожість майже у всьому.

В обох жінок на шиї так-звані "кризи" - широкі (до 20 см) круглі коміри з бісеру, що вкривали шию, плечі і груди жінки.

Їх носили у свята лемки і бойки. Для того, щоб сплести один такий комір, треба витратити близько 200 годин.

Прапор лемків

Прапор берберів

Споконвічні русинські кольори - зелений, жовтий і блакитний амазиги понесли з собою в Африку?

Якщо вважати, що ліви - прабатьки амазигів, є нащадками амазонок-савроматів, яких козаки і шляхта вважали своїми родоначальниками, то такі паралелі мають право на життя...

На малюнку прапор лемків і берберів. Останній активно використовується кабілами в політичних демонстраціях. Даний варіант прапору був поданий Мухаммедом Бессаудом, духовним батьком берберизму в Алжирі, який воював під час воєн за незалежність між 1954 і 1962 роках.

А це інший варіант прапору, з подвійним тризубом посередині, запропонований Світовим Конгресом Амазигів у 1997 році.

Дехто говорить, що початково він був тільки жовто-блакитним, але з часом увібрав зелений як колір ісламу.

Так, у берберських прикрасах є подібні до давньоруських - і барми, і рясни, і колти, і скроневі кільця, а також мониста. Погляньмо на реконструкцію давньоруських головних уборів кандидата історичних наук Наталії Жиліної, зроблені на основі матеріалів археологічних розкопок:

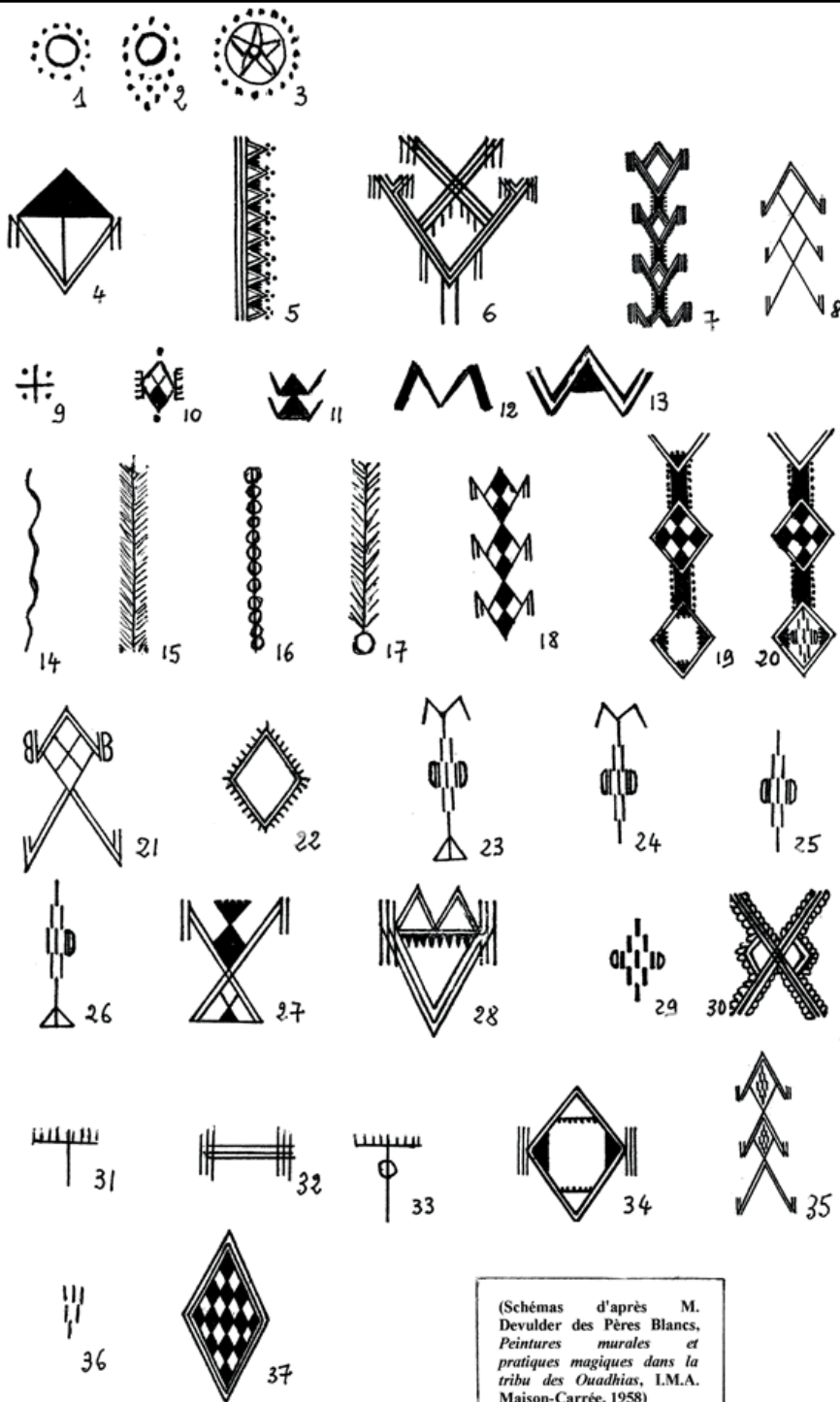

На малюнку зображені: Руська княгиня в емалевому уборі з діадемою і колтами, друга половина 12 - поч. 13 ст. Руська жінка в уборі з колтами на ряснах і очіллям, друга половина 12 ст. Жінка в уборі з гроздевидними навушницями, кінець 10 - поч. 11 ст. За матеріалами скарбів з Гніздово під Смоленськом. Слов'янська жінка в уборі з колоковидними підвісками і сіткою-піднизью. За матеріалами скарбів Старої Рязані і Новгородської землі, 12 ст. Давньоруська жінка в уборі з колтами і трьохбусинними кільцями, 12 ст. За матеріалами скарбу з Старої Рязані 1970 року.

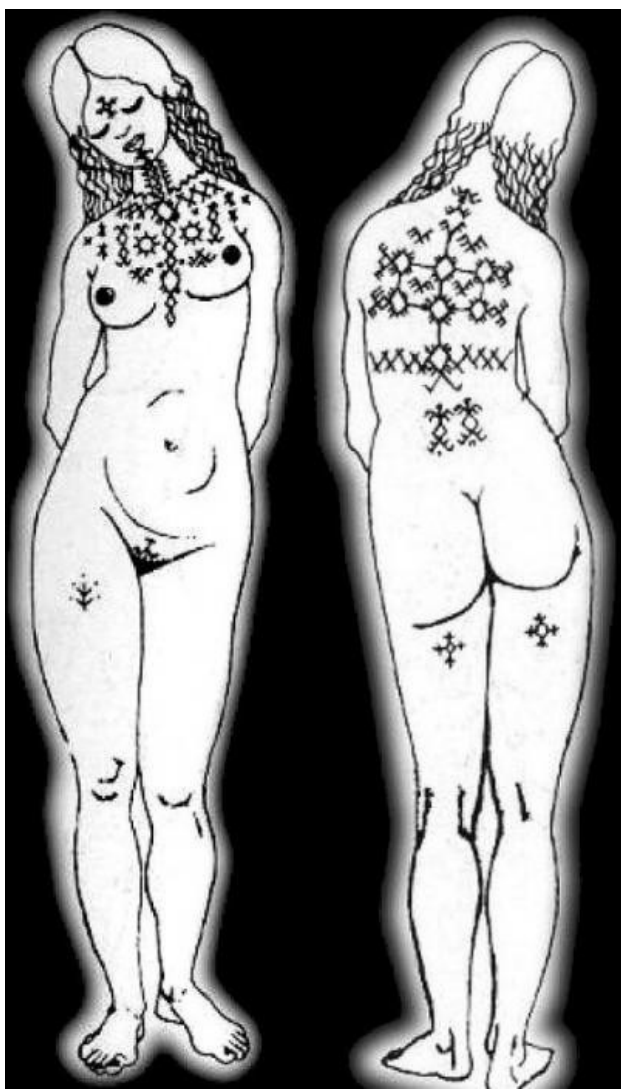

Ще більший подив викликає **берберська символіка**, зокрема **жіночі тату**, які мають трипільський почерк і являють собою сакральні композиції з ромбів й сонячних хрестів, в які покладені ідеї щастя, любові, здоров'я, родючості та запліднення:

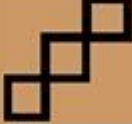
Bèrber Symbols

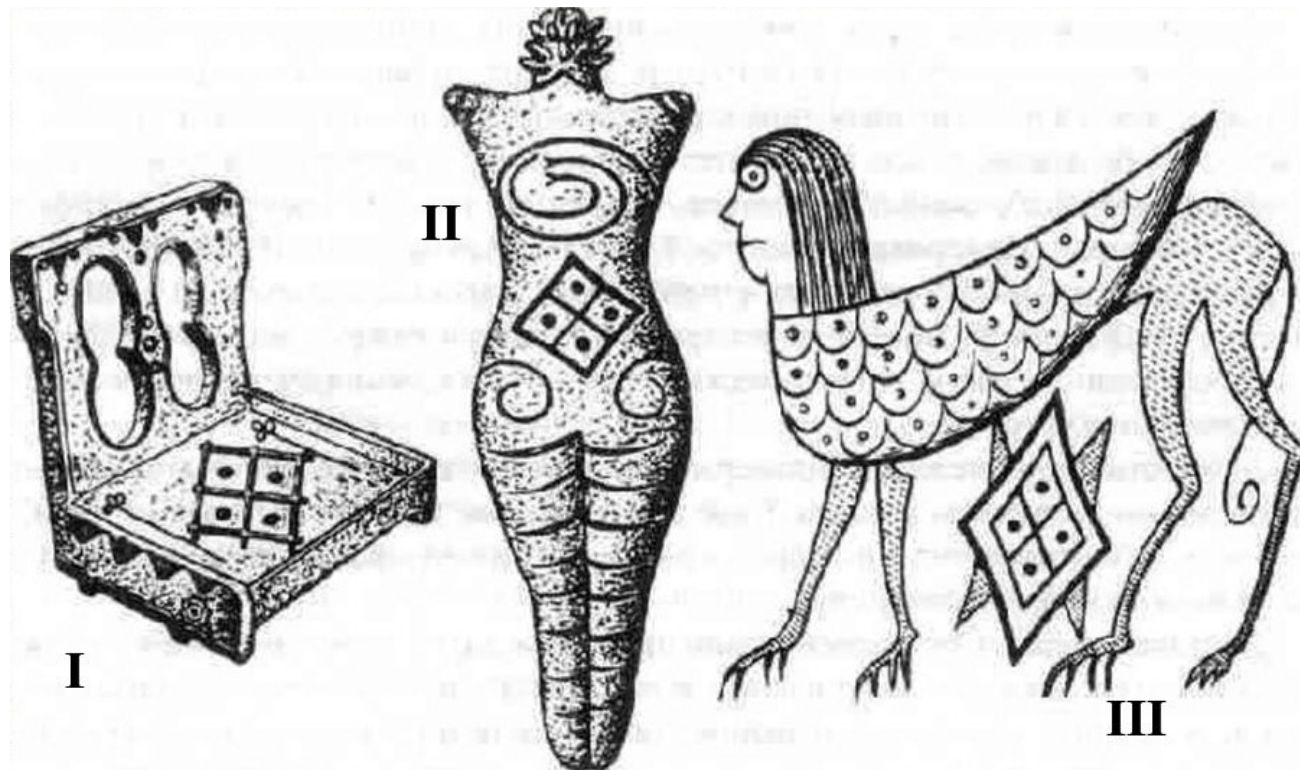
(Schémas d'après M.
Devulder des Pères Blancs,
*Peintures murales et
pratiques magiques dans la
tribu des Ouadhias*, I.M.A.
Maison-Carrée, 1958)

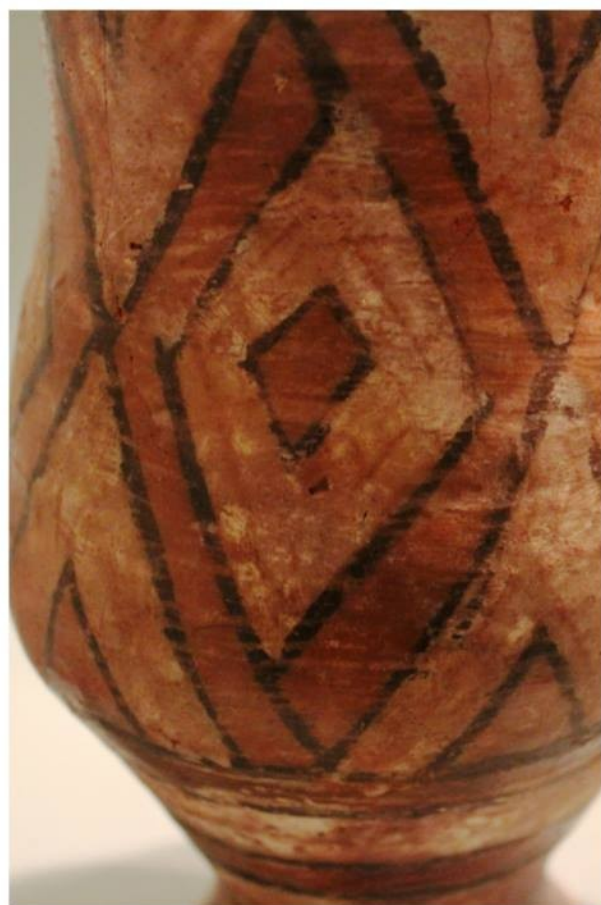
Як і подобає справжнім землеробам-аріям, найбільш вживаним знаком в берберській культурі є ромб - *фундаментальний знак Сонця і Землі, символ Предків, символ Роду*:

	Lion's paw (a symbol of strength the claws are a symbol of protection)		Bird (positive motif which carries <i>baraka</i>)
	<i>Quarida</i> (a kind of flower) (the diamondshape is a symbol of protection against the evil eye)		Amulet
	Eye (a symbol for protection against the evil eye; the cross in the middle deflects evil in four directions)		Scissors (a symbol of metalworkers, whose occupation is treated with fearful respect as metal keeps away <i>jinoun</i>)
	Saw (a symbol of metalworkers, whose occupation is treated with fearful respect as metal keeps away <i>jinoun</i>)		Sickle (a symbol of metalworkers, whose occupation is treated with fearful respect as metal keeps away <i>jinoun</i>)
	Seeds (fertility symbol)		Finger (a protective symbol)

Цей символ знаходимо ми й на берегах Дніпра, в більш ранню епоху, в часи наших прапращурів - трипільців:

*Ромбовидний символ засіяного поля на древніх предметах
I - трипільський віттарик; II - трипільська жіноча статуетка; III - античний розпис*

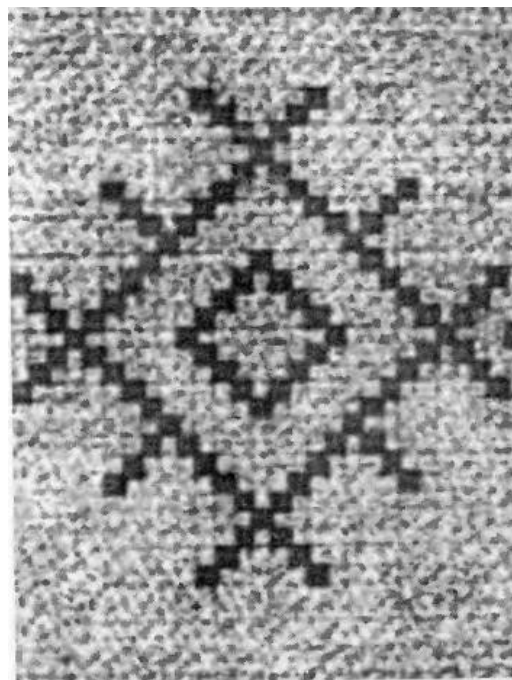
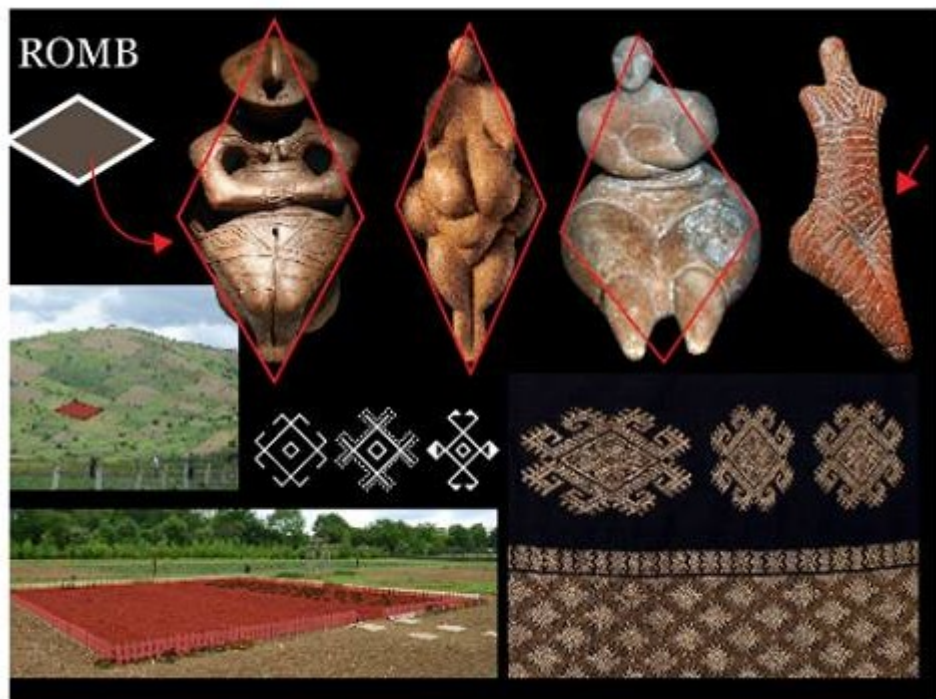

Рис. 1. Изображение Солнца на рушнике (полотенце)

На слов'янських весільних спідницях, на вишитих рукавах жіночих сорочок, на дівочих головних уборах дуже часто зустрічається один і той самий характерний візерунок: ромб або косо поставлений квадрат, розділений навхрест на чотири маленьких квадрати або ромба. У центрі кожного з цих чотирьох невеличких квадратів обов'язково зображується невелика цятка.

Жінка - уподібнена землі, народження дитини - уподібнено народженню нового зерна, колоса. У цьому злитті аграрного та жіночого начал позначилося не тільки зовнішнє уподібнення за

схожістю сутності життєвих явищ, а й прагнення злити в одних і тих же заклинаннях і благопобажаннях щастя нової сім'ї, народження нових людей і врожайність полів, що забезпечує це майбутнє щастя.

Ethnique_art

www.delcampe.net

А подивіться як кераміка кабілів нагадує трипільський арт. Ті ж штрихи, ті ж тона

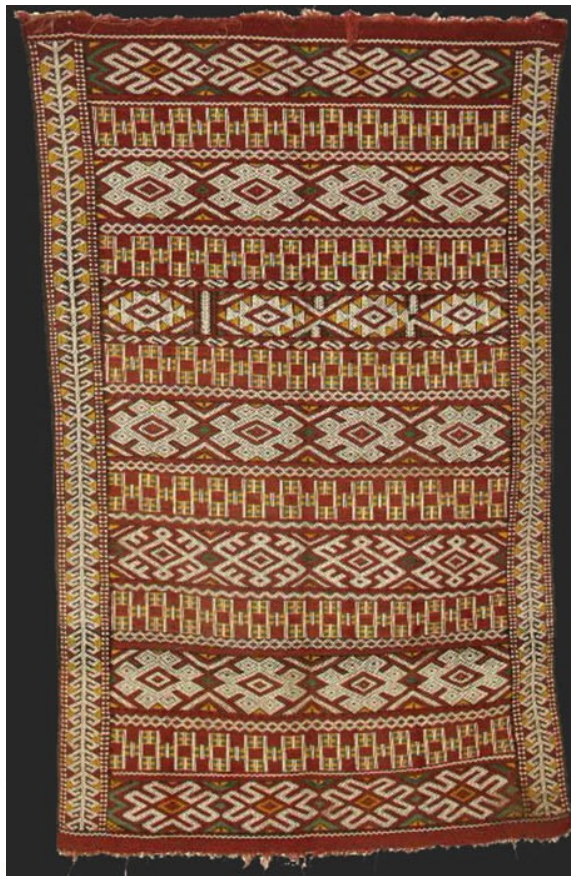

А чи знаєте Ви, що у **русинів-хорватів**, прадіди яких багато століть тому вимушено пересилилися з Прикарпаття на Балкани, є подібні тату? Набивають їх на руках (на зовнішній стороні), іноді до ліктя, рідше - на щоках. І вони, як і берберські, насамперед **жіночі** (потрібно відзначити, що і набивають тату - теж жінки). Найчастіше малюнок на одній руці не повторював малюнок на іншій. Звичай цей є відгомонам язичництва, причому до сих пір їх набивають під час Весняного Рівнодення або Сонцестояння. Усі ці кола, цятки, хрести - закликання сонця і заклинання про родючість. Дослідник Чіро Трухелка зробив серйозний висновок: **«Цей звичай був принесений на Балкани скіфами. Від траків, що населяли в той час Балканський півострів, цей звичай перейняли ілірійці, завдяки посередництву яких цей звичай поширився аж до узбережжя Адріатики, що підтверджує Страбон»**. Думку Трухелки підтверджує німецький дослідник А. Хаберландт, який у 1896 році констатував: «Сьогоднішній звичай Боснії і Герцеговини може бути останнім відлунням надзвичайно старої практики, підтвердженої древніми». Отож, як бачимо, і тут можна простежити зв'язок: *сармати - амазонки - ліви - амазиги = руси-арії*.

Окремим явищем є берберські килими, які знову ж таки дуже нагадують слов'янські і відводять нас в світ карпато-русинських асоціацій:

ВИСНОВКИ

Таким чином, ми навели чималий список паралелей, як культурних, так і історичних, і навіть антропологічних, котрі допомогли нам частково розібратися у даному питанні, дослідити витоки цього загадкового племені. Часом, важко було повірити, що мова йде не про слов'ян, а про племена в Африці... Досліджуючи берберські прикраси, національний костюм, вишивки, знаки і символи задовані в них, писемність - приходиш в подив, бо знаходиш там сліди своїх пращурів - праукраїнців, трипільців. Звідки? А виявляється наші пращури подалися не тільки у Месопотамію, Тибет, Індію і Китай, а ще й в Африку! Саме походження назви "Африка" теж доволі цікаве і є чимало [версій щодо нього](#). Отож, здається, що амазонки - матері сарматів, й справді під виглядом лівів проникли у Північну Африку (про що писав "батько історії"), де заснували потужну цивілізацію, залишивши в жіночих генах берберів значний антропологічний слід. Так, навіть зараз, зважаючи на асиміляцію, світлі очі і світле волосся серед амазигів - не рідкість. Попри гаплогрупу E1b1b, у їх генетиці 17% нашої гаплогрупи R1a. У нас її 54%. Таким чином, дивовижно, але ми можемо зарахувати амазигів до своїх родичів. Це успішно підтверджує нашу теорію про Причорномор'я як колыску арійського люду, центр цивілізації - Борію-Атлантиду, яка приводить нас до початку усіх початків

Міграції сарматського племені аланів в Північну Африку. На мапі позначений подвійний тризуб, який за деякими припущеннями є гербом аланів, гербом Причорномор'я, гербом Посейдона...

- Культурно-просвітницьке товариство "Спадщина Предків"

P.S.

Djurdjura це сімейний гурт трьох сестер з Алжиру: Джури, Фатіми і Джамалу. Вони походять з роду алжирських берберів, що проживають в гірському масиві Атлаських гір під назвою Джурджура, на честь якого вони і назвалися. Розпочали свою діяльність сестри у 1976 році, але вже до середини 80-х їм довелося припинити діяльність через те, що Джухра вийшла заміж за француза і їй довелося виїхати з Алжиру і посваритися зі своєю родиною. Тексти групи і тематика, порушена в них, часто містила в собі серйозний соціальний і громадський підтекст, особливо на тему боротьби за права жінок в своїй рідній країні. Група встигла записати особливо вдалий альбом *Asirem* (1980), з яким ми і пропонуємо Вам ознайомитися. Джухра, яка була

головним композитором і автором текстів цієї групи, змогла з'єднати музичну традицію свого народу з європейським фолком і сучасною музикою, отримавши особливу суміш північноафриканської культури з нашим часом, проникаючи в наші вуха через епохи і десятки культур. Ми відчуваємо особливу душу цієї стародавньої народної музики, що пройшла обробку сучасністю і знову відтворена у зрозумілій для нас формі. Особливо просимо звернути увагу на композицію *Mih N Mih*, в якій впізнаються типово давньоруські народні мотиви та інструменти, наприклад ріжки, гуслі

Література:

1. М.А. Володина. *Берберы северной Африки: культурная и политическая эволюция (на примере марокко)*. - Москва, Имэмо РАН, 2011
2. М.С.Сергеев. *Берберы северной Африки: прошлое и настоящее*. - М., 2003, 214 стр.
3. Завадовский Ю. П. *Берберский язык*, м., 1967.
4. Э. И. Соломоник. *Сарматские знаки северного Причерноморья*. Киев, 1959.
5. Н. А. Константинов. *Скифо-сарматские знаки на памятниках Причерноморья*. "Крым", Симферополь, 1951, № 7

6. <https://plus.google.com/103071676773530042957/posts>
7. <https://www.temehu.com/imazighen/berbers.htm>
8. *Rogers on Becker. Amazigh Arts in Morocco: Women Shaping Berber Identity. Austin: University of Texas Press, 2006. Illustrations. 224 pp.*
9. *Helene E. Hagan, Lucile Myers . Tuareg Jewelry: Traditional Patterns and Symbols. 2008.*
10. *Народы мира. Люди, культуры, образы жизни. пер. с немецкого Л.Кайсарова // «Die Volker der Erde». — М.: Аст, Kunth, 2009. — С. 54. — 143 с.*
11. *Антология берберской литературы (кабилы). Т.I — II в IV частях / Сост. и отв. ред. С. В. Прожогина. М.: Институт востоковедения РАН, 2001.- 871 с.*